

[Aksel Larsen.]

skyld“. Vi foreslår, at stk. 1 i § 76 affattes således: „Enhver har ret til arbejde, frit valg af beskæftigelse, til retfærdige og gunstige arbejdsvilkår og beskyttelse mod arbejdsløshed“.

Hvis man virkelig vil sikre folk retten til arbejde, kan man kun vælge denne formulering, og til trøst for dem, der måtte være forskrækkede, kan jeg sige, at Danmarks repræsentanter, herunder den danske rigsdags repræsentanter, på De Forenede Nations plenarforsamling i december 1948 har stemt for, at en artikel af netop den ordlyd skulle ind i verdenserklæringen om menneskerettighederne. Hvis man virkelig dengang mente, at det skulle være en menneskerettighed over hele verden at have arbejde, må man da vel også mene, at denne ret til arbejde skal være gældende i Danmark. Jeg anbefaler, at man stemmer derfor.

Jeg anbefaler også, at man stemmer for ændringsforslag nr. 30, som tilsigter at gøre en ende på den tilstand, at adgangen til embedseksamen i alt væsentligt kun er beskåret dem, hvis forældre er rige, medens de ubemidlede børn ikke kan få den højere uddannelse. Her kan man virkelig tale om demokrati og almenvel. Det måtte være til gavn for almenvellet, om man fik de bedst kvalificerede uddannet på de højere skoler, og det er demokratisk, at ikke blot et lille udsnit af befolkningen kan sende sine børn på de højere skoler, men at de lærestalter, hvorfra staten henter sine embedsmænd, rekrutteres fra hele befolkningen. Derfor foreslår vi også indføjet et nyt afsnit i § 77, sålydende: „Teknisk og faglig uddannelse skal gøres almindeligt tilgængelig for alle, og på grundlag af evner skal der være lige adgang for alle til højere undervisning.“

Jeg tilføjer, at dette ordret er i overensstemmelse med, hvad der står i De Forenede Nations menneskerettighedserklæring, som den danske regerings og den danske rigsdags repræsentanter har stemt for.

Jeg er meget tilfreds med ændringsforslag nr. 31, som efterhånden har bragt orden i denne sag vedrørende foreningsfriheden og muligheden for indgreb overfor foreninger. Det begyndte med, at sager om forbud mod politiske foreninger kun skulle behandles for rigsretten, altså at anklageren skulle være dommer. Derpå blev det til, at sagen kun skulle behandles for Højesteret,

så nåede vi til, at den dog først skulle for landsretten, og jeg er meget glad for, at man nu har indset, at det eneste rimelige er, at man følger retsplejens sædvanlige regler, men med tilføjelse af den ekstra sikkerhed, at sådanne sager — og det er meget væsentligt — altid uden særlig tilladelse kan appelleres til rigets øverste domstol.

Jeg anbefaler vort ændringsforslag under nr. 32, sålydende:

„Foreninger og andre, herunder dagblade o. lign., der driver eller beskæftiger sig med politisk propaganda, er pligtige at føre bog over de dermed forbundne indtægter og udgifter samt årlig at afgive offentlig beretning herom og at lade disse regnskaber underkaste fornøden offentlig kontrol. Nærmere regler herom fastsættes ved lov.“

Jeg tror, at jeg ved første behandling af lovforslaget har givet en tilstrækkelig og rigtig begrundelse for, at man indføjer en sådan bestemmelse i grundloven.

Vi foreslår ved vort ændringsforslag under nr. 33, at § 87 udgår. § 87 er den paragraf, der siger, at den kommunale valgrets alder skal være den samme som valgrets alderen til rigsdagen eller folketinget. Vi mener ikke, det er nødvendigt at koble de to valgrets aldre sammen, det har de ikke været hidtil, og det bliver dobbelt urimeligt, fordi man er opmærksom på, at det meget vel kan tænkes, at de på Færøerne, som er en del af det danske rige, vil have en lavere kommunal valgrets alder end i det øvrige Danmark. Derfor har man i § 87 netop lavet en undtagelsesbestemmelse med henblik på Færøerne. Jeg synes, det er udmærket, at Færingerne har ret til at sætte deres valgrets alder til kommunevalg og lagtingsvalg ned, men jeg kan ikke indse, hvorfor vi ikke skal have samme rettigheder her i det, man kalder det egentlige Danmark. Derfor foreslår vi, at § 87 udgår.

Jeg må iøvrigt tillade mig den oplysning, at vi i lang tid har levet under de barokke forhold, at vel var valgrets alderen til folketinget 25 år og til landstinget 35 år, men i praksis er på Færøerne valgrets alderen til landstinget 21 år, da færingernes landstingsmand vælges af altinget, og til altinget er der 21 års valgrets alder. Det har man affundet sig med herhjemme, og jeg skal ikke protestere imod det, men jeg synes, at så kunne man også godt undvære § 87, så der